

Cinege mesék 13.
Így tervezünk mi
BEFOGADÁS – VISSZAFOGADÁS

"...Ne menj előttem, lehet, hogy nem tudlak követni.
Ne gyere mögöttem, lehet, hogy nem tudlak vezetni.
Gyere mellettem és légy a barátom..."

(Albert Camus)

I. Alapelveink

- 1.) **A befogadás és visszafogadás időtartamát és módszereit, eljárásait előre nem határoljuk be, hanem a gyerekek, szülők egyéni igényeihez, lehetőségeihez igazítjuk.**
- 2.) Az óvodai élet elfogadásához, megszeretéséhez nemcsak az újonnan csoportba kerülő gyerekeknek van szüksége segítségre, odafigyelésre, hanem **minden csoportba járó gyerekek, ezért mindenkinek biztosítjuk a fokozatos „óvodába járás” lehetőségét.** Ez azt jelenti, hogy ha valakinél az első napok tapasztalatai után úgy érezzük, hogy megkönnyíti a szabályok, szokások, hagyományok elfogadását és az együttműködést felajánljuk az óvodában eltöltött idő fokozatos emelését, illetve egy-egy pihenő nap beiktatását, ha a család életviteléhez alkalmazkodva ez lehetséges.
- 3.) **A napi ritmus és heti ritmus összeállításánál** figyelembe vesszük, hogy a vegyes csoportból adódó életkori különbségekből és a fejlettségtől függő egyéni különbségekből adódhatnak olyan tevékenységek, melyek elvégzéséhez több időre vagy segítségre van szüksége egy-egy gyereknek, ezért az életszervezés során folyamatos és nagy idő intervallumokat biztosítunk minden tevékenység elvégzéséhez.
- 4.) **A csoport élet hagyományait, szokásait, szabályait első naptól kezdve közvetítjük** a gyerekek számára, de az ezekben történő bekapcsolódást, illetve ezek betartását fejlettségtől és együttműködési készségtől függően fokozatosan várjuk el a gyerekektől. Minden próbálkozást pozitív visszajelzéssel erősítünk meg, hogy ezzel segítsük az új életformával járó változások elfogadását.
- 5.) **Minden családnak, szülőnek** - akinek erre igénye van - **lehetőséget biztosítunk az egyéni beszélgetésre**, ahol saját tapasztalatairól beszámolhat és esetleges problémáira, kérdéseire választ kaphat, és amelynek során összevethetjük az első hetek benyomásait.

- 6.) **Az első naptól változatos, izgalmas tevékenységeket biztosítunk** a gyerekek számára, melyekbe szabad döntés alapján mindenki be- és kikapcsolódhat. Arra azonban ügyelünk, hogy a szabad játék lehetősége minden nap, minden gyerek számára központi tevékenység maradjon és a felkínált lehetőségek ezekhez kapcsolódjanak. A szeptemberre összeállított tevékenységi terv, ezért nagymértékben módosulhat, hiszen a gyerekek spontán tevékenységei köré építjük a fejlődést is segítő tartalmakat.
- 7.) **A csoportszoba berendezésénél és felszerelésénél** figyelembe vettük, hogy míg a kisebbek első időben inkább a magányos tevékenykedésre vagy a felnőttel való, szoros kapcsolatban történő tevékenységre vágnak, addig a nagyobbak egyre inkább a csoportos, önálló tevékenykedésre.

Alapvető céljaink:

- ❖ Egy olyan **esztétikus, nyugalmat árasztó környezet létrehozása**, mely inspirálóan hat a gyerekek tevékenységére és egyben hozzásegíti őket az új életforma elfogadásához.
- ❖ Egy olyan **kapcsolatrendszer** kialakítása, melyben mindenki mindenkihez bizalommal fordulhat problémáival, kétségeivel és segítséget kaphat ezek megoldásához.
- ❖ Egy olyan **heti és napi ritmus** kialakításán alapuló életszervezés, mely segíti a gyerekeket az óvodai életben való eligazodásban, a szokások, szabályok elfogadásában és belső igénnyé való beépülésében.
- ❖ Egy olyan **helyet szeretnénk biztosítani, ahol egy idő után ugyanolyan biztonságban érzik magukat a gyerekek és a szülők, mint otthon.**

II. Feladataink:

Április
❖ Nyitott hét szervezése az érdeklődő szülők számára
Május
❖ Mesés, rajzos könyv összeállítása az iskolába készülődők alkotásaiból az új Cinegések számára
Június
❖ Köszöntő és jelválasztó levél összeállítása, szétküldése az új Cinegések számára
❖ Levelek összeállítása és szétküldése az „új” szülőknek, mely az óvodai és csoportélet helyi hagyományairól és arról szól, hogy hogyan segíthetik az óvodai életre való ráhangolódást, mind a gyerekek, mind önmaguk számára
Július
❖ <i>Jelversek, mesék kiválasztása, könyv összeállítása</i>
❖ <i>Meselevél megírása, szétküldése, mely jelzi a nyitó játék témáját</i>
Augusztus
❖ <i>A közvetlen környezet át- és berendezése a megváltozott csoportösszetétel figyelembevételével</i>
❖ Az összevont szülői értekezlet után beszélgetés lehetőségének biztosítása az új

<p>szülők számára</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>A „beköltöző” és nyitó játék programjának előkészítése, megszervezése</i> ❖ <i>Az első napok, hetek programtervének (témahetek, projektek) összeállítása</i>
Szeptember
<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Gyerekek fogadása, az első napok, hetek segítése a gyerekek és szülők egyéni szükségleteinek figyelembevételével</i> ❖ <i>Az első közös szülői beszélgetés, játék, ismerkedés megszervezése</i> ❖ <i>Az őszi családi nap programjának megszervezése</i> ❖ <i>„Cinege Műhelyek” megszervezése</i>
Október
<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Egyéni beszélgetések megszervezése a kezdeti tapasztalatokról</i> ❖ <i>„Cinege Műhelyek” megszervezése</i>

Megjegyzés: A dőlt betűs részek minden gyerekre és szülőre vonatkoznak

III. Eszközeink, módszereink

1. Ismerkedő, kapcsolatteremtő, kapcsolatépítő játékok befogadáshoz, visszafogadáshoz

❖ „Papagáj” játék (ismerkedés labdával vagy babzsákkal)

A gyerekek körben ülnek vagy állnak. A játékvezető gurítja vagy dobja a labdát/babzsákokat és közben hangosan kimondja annak a nevét/jelét, akinek szánta. Amelyik gyerek megkapta a labdát az visszadobja, csúsztatja, gurítja a játékvezetőnek úgy, hogy közben ő is elismétli a nevét vagy a jelét.

Variáció:

- Amikor már jól mennek a nevek és jelek, akkor a kezdő játékos gurítja a labdát úgy, hogy mondja a saját nevét/jelét és annak a nevét/jelét is, akinek gurítja, dobja a babzsákokat, labdát.

- Nehezített változat: először szemkontaktust kell felvennie a dobónak, gurítónak azzal, akinek szánja a labdát, és amikor ez már létrejött, akkor és csak akkor mondhatja ki a nevét, jelét.

- Amikor már nagyon jól mennek a jelek, nevek, akkor akinél a labda van, „némán” (vagy a magánhangzókat hangosan) mondja ki annak a nevét, jelét, akinek is szánja a labdát, babzsákokat.

❖ Ismerkedés szemkontaktussal:

A gyerekek/felnőttek szétszórta helyezkednek el a térben és halk zeneszó mellett össze-vissza sétálnak, és közben megpróbálnak szemmel kapcsolatot keresni valakivel. Aki nem fogadja el a kapcsolat-kezdeményezést, annak el kell néznie, aki elfogadja, az tartja a

szemkontaktust. Akkor alakul ki a pár, ha egymás kezét fogva mennek tovább. A játéknak akkor van vége, ha mindenki megtalálja a párját.

Variáció:

- A játékvezető a játék közben megváltoztathatja, hogy hol, hogyan kell összekapcsolódniuk a pároknak: pl. A meglévő párok sétáljanak tovább úgy, hogy a könyökük, válluk, térdük, homlokuk ér össze.

- Nehezített változat: Ha kialakultak a párok, akkor tovább lehet játszani úgy, hogy a pároknak szavak nélkül, más párokkal kell kapcsolatba kerülni és így 4-es, 8-as csoportok alakulnak ki. Egészen addig játszható, amíg minden játékos egy csapatba nem kerül.

❖ „Keresem a barátom” (játék a kezekkel)

A játék résztvevői csukott vagy bekötött szemmel, halk zeneszóra mozognak a térben, előre nyújtják a kezüket és a „kezek ismerkednek.” Ha olyan kézfogást érez a kezén, akinek az érintése tetszik, akkor mind a két játékos kinyitja a szemét, bemutatkozik egymásnak és párban megy tovább. A játéknak akkor van vége, ha mindenki baráttra lelt.

❖ Szobros játék

A gyerekek, felnőttek zenére szabadon mozognak a térben és közben a játékvezető „feladatokat” ad: (Pl. Mozgás közben óvatosan érints meg, minél több játékos vagy érintsétek össze a tenyereteket, homlokotokat, kisujjatokat! stb.). Amikor a zene elhallgat, mindenkinek abban a helyzetben, amiben éppen van, „szoborrá” kell merevednie. Zeneszóra lehet tovább indulni.

❖ Összegabalyodva

Egy nagy körben állva minden gyereket arra kérünk, csukja be a szemét és nyújtsa előre a két kezét. Ekkor háromra mindenki a kör közepe felé indul becsukott szemmel, és két kinyújtott kezével két másik kezét kell megtalálnia, megfognia. Mikor mindenkinek van „megfogott keze” kinyithatjuk a szemünket és megpróbáljuk kioldani az így keletkezett csomót. Segítség: Minden csomó kioldható!! Figyelem: ha túl sok idő eltelt már, egy nagy csatakiáltással háromra mindenki elengedheti a másik kezét, kvázi felrobbantjuk a csomót.

❖ Jónásnak hívnak

A gyerekek körben állnak és egymás után sorban belépnek a kör közepére és valamilyen kitalált mozgással kísérve bemutatkoznak. Ezután az egész kör megismétli a nevet és mozdulatot. Utána jöhet a következő játékos.

❖ Pókháló

A kezdő játékos megfogja a fonal végét, majd bemutatkozás után odadobja valakinek a gombolyagot. Ez a játékos is megfogja a fonalat, és a gombolyagot tovább dobja a

bemutatkozása után. Így mire mindenki bemutatkozik, kialakul a „pókháló”, melyet vissza is tekerhetünk a nevek ismétlésével.

❖ Léggömb játék

A játékvezető (akár a játékosok segítségével is) megrajzolja, megírja az összes játékos jelét, nevét egy kis papírra és összehajtva beleteszi egy-egy lufiba. A lufikat ezek után felfújja és a játéktér közepére teszi, ahonnan összekeverés után mindenki választhat egyet és szabadon játszhat vele, amíg szól a zene. Amikor elhallgat a zene, mindegyik játékosnak ki kell pukkanania az éppen nála lévő lufit és a lufiban talált nevű, jelű játékosra rámutatva ki kell mondania vagy a jelét vagy a nevét.

❖ Székes játék

A székeket egymástól kicsit távolabb körbe rakjuk, és a játékosok ráülnek, ráállnak. A játékvezető mond két nevet/jelet és azoknak helyet kell cserélniük. Először lassan, majd egyre gyorsuló tempóban lehet mondani a jeleket/neveket és ezzel nehezíthetjük a játékot.

❖ Bújócska

A gyerekek körbeállnak, kiválasztunk egy hunyót, aki a kör közepére áll, és befogja a szemét. A gyerekek hangosan mondják a mondókát:

“Az erdőben jártunk-keltünk,
Egy gyermeket elvesztettünk,
Mondd meg (hunyó neve)
mond meg nekünk –
Ki az, aki nincsen velünk?”

A mondóka közben a tanító kiválaszt egy gyereket, aki elbújik az asztal mögé, egy fa mögé. A hunyó kinyitja a szemét, körbenéz, és megpróbálja kitalálni, hogy ki hiányzik. Ha sikerül, az lesz a hunyó, aki elbújt. Ha nem sikerül, akkor újra ő a hunyó.

❖ Kapd el a söprút!

A játékosok körbe állnak. A játékvezető vagy egy önként jelentkező játékos, a kör közepére áll és függőlegesen tartja a földön álló söprút. A feladata az, hogy kiszabaduljon a kör közepéről. Ezt úgy tudja elérni, hogy hangosan és érthetően kimondja egy, a körben helyet foglaló társa nevét és ezzel egy időben elengedi a söprút (bármilyen irányba ellökni tilos). Aki hallja a saját nevét, gyorsan megpróbálja elkapni az eldőlt söprút, mielőtt az földet érne. Ha ez sikerül, a közepén lévő játékos marad a helyén, és új nevet kell mondania. Ha viszont a söprút földet ér, a név tulajdonosa nem tudta elkapni, helyet cserél a két játékos. Az új söprútartónak is ugyanaz a feladata, mint elődjének.

Variáció:

- Játshatunk úgy is, hogy a körben álló játékosok nem állnak, hanem elindulnak egy irányba és körbe-körbe sétálnak.

- Megpróbálkozhatunk 2 söprűvel is játszani. Ekkor a kör közepén lévő játékos 2 nevet mond egymás után. Ennél a variációnál nagyon ügyeljük, nehogy fejfel összekoccanjanak a gyerekek.

- Amennyiben a játékosok jól ismerik egymást, nevek helyett játszhatunk, pl. állatnevekkel, városok neveivel, színekkel stb.

❖ Névhullám

A gyerekek körben állnak. Egy gyerek a nevét mondja különleges hangsúllyal. A név gyorsan végighalad, hullámszerűen a körben ezzel a kiejtéssel. Utána egy másik gyerek folytatja.

Variáció: A különleges hangsúlyt egy mozdulat is kísérheti.

❖ Mellettünk nem ül senki

Egyel több széket körbe rakunk, mint ahány játékos van és mindenki leül egy székre. Aki mellett maradt az üres, azt mondja:

Mellettünk nem ül senki, gyere ülj ide!” A felszólított a megütötgetett, üres helyre ül, és most az hív valakit maga mellé, akinél megüresedett a szék. (Az üres szék két oldalán ülőknek 3 számolás alatt meg kell egyezniük, hogy kit hívnak az üres székre.)

2. Versek, mondókák az első napokhoz, hetekhez, tevékenységekhez

<p>A gyerekek fogadásához:</p> <p>Anya szoknyája sátor, előbújik, aki bátor. Egy kettő, három, ki lesz a párom? Játsszunk!</p> <p>(Avarfalvi Emőke)</p>	<p>Kisebb sérülésekhez:</p> <p>Ebcsont, kutyaháj,</p> <p>Ha meggyógyul, Majd nem fáj!</p> <p>Bibics, bibics,</p> <p>Kecskeláb!</p> <p>Ha meggyógyul, Majd nem fáj!</p>
<p>Vigasztaláshoz:</p> <p>Ha a szíved bánat nyomja, fond bele egy dalba, Énekelj, s meglásd hamar, az öröm</p>	<p>Összebújós, ölbe ültetős játékokhoz:</p> <p>Simogató mondóka</p> <p>Megmáztam öt hegyet: Egy dundit, (hüvelykujj) Egy keskenyét, (mutatóujj) Egy magasat, (középső ujj) Egy ékeset, (gyűrűsujj)</p>

<p>meghallja, Szivárványszín kabátjában, kacagva dúdol veled, S ami bántott, egy-két-há', már el is feleded! (Avarfalvi Emőke)</p> <p>Pihenéshez:</p> <p>Álommanó zsákját nyitja, Lecsukódik minden pillá. Odarepít, hova vágyom, Meseország... ez az álom. Orgonából kis pohárka, Rózsaszíromból topánka. Szél úrfival táncot lejtek, Zenél nekünk Tücsök Herceg. Álomtündér álmom óvja, Gyorsan eltelik sok óra... (<u>Simola Teréz Csilla</u>: Álomország)</p>	<p>Egy egészen kicsikét, (kisujj) Nekem ennyi épp elég! (a tenyerébe simogatunk)</p> <p>Ölbéli mondóka</p> <p>Csacsi húzza kicsi kocsit, <i>(a gyerkőc karjánál fogva előre hátra húzzuk, közben a kinyújtott lábunkon ül velünk szemben)</i> kicsi kocsi nyekereg. <i>(a lábunkkal föl-le mozgatjuk finoman a fenekét)</i> Ej te gazda, lusta gazda zsírozd meg a kereket, zsírozd meg a kereket. <i>(először lassan, majd egyre gyorsabban jobbra-balra húzzuk a karjánál fogva)</i> Leestek a gyerekek. <i>(lefektetjük a kinyújtott lábunkra)</i></p> <p>Ujj játék:</p> <p>Hüvelykujjam mustáros, mutatóujjam mézes középső ujjam lekváros, gyűrűs ujjam krémes Hát a kicsi tiszta maradt? Dehogy tiszta, ő is ragad!</p> <p>Hintáztató:</p> <p>Hinta baba, ringó, kicsi rózsabimbó Hopp a toronytetejébe, ott egy csoda hintó. Ülj fel a hintóra! Szállj a kerek tóra! Gyere vissza fehér hattyú csimpilimpi szóra!</p>
<p>Játékba hívogató:</p> <p>Lányok, fiúk, játsszunk, ugyan mit is játsszunk? Csincseréket, bugyborékot, Ádám vackot, vadbarackot, tengeri guggot!</p> <p>Mesehallgatásra hívogató:</p> <p>Erdő-erdő meseerdő, benne mese, tizenkettő. Itt kopogtat most is egy, gyere gyorsan, hallgasd meg!</p>	<p>Reggelihez, ebédhez, uzsonnához, evéshez csalogató:</p> <p>A kis boszorkány</p> <p>Kis boszorkány hatkor talpon áll, habarcsol. Hétkor már az üstje belevész a füstbe. Nyolckor kávé-pára száll a magosságba. Kilenc óra tájban rend van a kamrában. Mire tíz az óra,</p>

<p>Egyszer régen, nagyon régen, kint jártam a meseréten. Ahogy mentem, ahogy jártam tudjátok, hogy mit találtam? Semmi mást csak egy mesét, kezdem is az elejét.</p>	<p>répát vág apróra. Tizenegykor az ebéd rotyog: tudja: nem elég a varázs, hogy délre legyen már ebédje. Gyertek, gyerekek, vár az asztal, egyetek! /Osztrák mondóka, fordította: Tarbay Ede/</p>
<p>Rendrakáshoz:</p> <p>Csiribú - csiribá, hókusz – pókusz, kipp és kopp Rakjuk a rendet itt és ott: Egyet, jobbra, egyet, balra, egyet tegyél fel a magasba! Mire tízig számolunk, már mindent helyre raktunk. Egy, kettő, három... (Cinegés mondóka)</p>	<p>Sorakozáshoz:</p> <p>Egy, kettő, három, négy Sorba állni nem nehéz: Libasorban nincsen párod, Párban pedig Kézen foghat a barátod. (Cinegés mondóka)</p>
<p>Öltözködéshez:</p> <p>Hacuka pacuka minek az a sok ruha? Mire mindet felveszem, jó kövérré növekszem. Olyan leszek, mint a medve, aki ki van kerekedve.</p>	<p>Az óvoda és udvar megismeréséhez:</p> <p>Megy az út, megy az út, Kanyarog a gyalogút. Emelkedő, emelkedő, aztán lejtő Megy az út, megy az út Kanyarog a gyalogút. Hopp, egy gödör! Megyek itt, megyek ott, Egyszer bal, egyszer jobb. Fenn az ég, lenn a kút, Hideg jég, hosszú út.</p>
<p>Kézmosáshoz:</p> <p>„Cukros, ragacsos, tapadós, maszatos ez a kicsi tappancs, Hozd hát ide most, nos hát, gyere mosd, adom is a szappant, Hékás-békás! Fogd meg már! Csúszós kishal megtréfál! Mosd meg gyorsan, egy, két, hár!” (Szabó T. Anna: Kézmosó vers – részlet)</p>	<p>Fogmosáshoz:</p> <p>Kívül körkörösén, csir-burr-burr, Belül kisöpröm, huss-huss-huss, Kívül tiszta, belül szép, Ahol rágok, ott kell még. Határozottan, de nem erősen, A fognyüvöket le is győztem! (Patonai Gabriella)</p>

4. Tervezett témakörök a befogadás, visszafogadás idejére

Szeptember	Október
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Jel játékok ❖ Vigyázz magadra! ❖ Kiszáradt a diófa! ❖ Mihály- nap 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ A kamrában ❖ Zenevarázs ❖ Szüret ❖ Gyerekek által választott téma

5. Ünnepek, hagyományok, saját hagyományaink a befogadás, visszafogadás időszakában, melyek egy-egy témahét vagy nap programjának összeállítását segíthetik

Szeptember 1. hete:

Néphagyományok, jeles napok	Zöld ünnepek, világnapok	„Cinegés” hagyományok
<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Egyed napja (1.)</i> ❖ Lőrinc nap (5.) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Jótekonysági Világnap (5.) ❖ Nagyszülők Napja (első vasárnap) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Gyerekek fogadása</i> ❖ <i>Az első szülő-kör megszervezése</i>

Szeptember 2. hete:

Néphagyományok, jeles napok	Zöld ünnepek, világnapok	„Cinegés” hagyományok
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Gyógynövénygyűjtés hete ❖ Kisasszony napja (8.) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Elsősegélynyújtás Világnapja (14.)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>„Cinege Műhely”: - gyógynövények felhasználása (szirup, lekvár, tea, illatpárna, festőlé készítése)</i>

Szeptember 3. hete:

Néphagyományok, jeles napok	Zöld ünnepek, világnapok	„Cinegés” hagyományok
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Mozdonyvezetők napja (15.) ❖ Takarítás Világnapja (17.) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Alma ünnep</i> ❖ <i>„Cinege Műhely”: - almalé készítés és alma aszalás</i>

Szeptember 4. hete:

Néphagyományok, jeles napok	Zöld ünnepek, jeles napok	„Cinegés” hagyományok
<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Mihály nap (29.)</i> ❖ Kukoricatörés napja (30.) ❖ <i>Magyar népmese napja (30.)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Autómentes Világnap (22.)</i> ❖ Hulladékgyűjtő nap (23.) ❖ Turizmus napja (27.) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vásár szervezése ❖ Színház- vagy könyvtárlátogatás ❖ Őszi családi kirándulás ❖ <i>„Cinege Műhely”: - vásári portékák díszítése, csomagolása</i>

Október:

Néphagyományok, jeles napok	Zöld ünnepek, világnapok	„Cinegés” hagyományok
<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Teréz napja (15.)</i> ❖ Makkérés kezdete (16.) ❖ Gesztenyeszüret kezdete (18.) ❖ <i>Orsolya nap (21.)</i> ❖ <i>Farkas napja (31.)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Idősek Világnapja (1.)</i> ❖ <i>Zene Világnapja (1.)</i> ❖ <i>Állatok Világnapja (4.)</i> ❖ Postai Világnap (9.) ❖ Tojás Világnapja (14.) ❖ <i>Kézmosás Világnapja (15.)</i> ❖ <i>Kenyér Világnapja (16.)</i> ❖ <i>Magyar Festészet Napja (24.)</i> ❖ Origami Világnap (24.) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Hangszerkészítés és zenei „improvizációk” szülők, nagyszülők, bevonásával</i> ❖ Szőlő szüret és préselés ❖ Kenyársütés ❖ <i>Festő délután a szülőkkel</i> ❖ „Cinege Műhely”: 1. hét: szappan készítés 2. hét: játékok, eszközök barkácsolása gesztenyéből, csuhéból 3. hét: zöldségek tartósítása 4. hét: gyertya, mécses készítés, díszítés